

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravištvi v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

# NOVINE

## Glasiilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm<sup>2</sup> 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popūsta za edno objavo. Cena malih ogli. sov. je do dvajsetpet reči 5 Din. više od vsake reči pol D. Med tekstom cm<sup>2</sup> 1.50 D., v »Poslanom« 2.50 D. Tako za oglase plača uprava i da za vse ogilase od 5% do 50% popūsta.

Rokopisi se ne vračajo.

## Potencirana zasleplenost.

Stari slovenski pregovor pravi: Či bi ljudje z edmim okom gledali svet z drugim pa sami sebe, bi dosta bogše i lepše bilo na sveti. I či bi to narodovo modrost pisec, ki je napisao v zadnjo številko lendavski „Naši Novin“ članek „Zasleplenost“, tudi na sebe naobrno, te bi malo nekaj lepšega napisao. V prvima dvema odstavkoma guči od strasti, tudi od politične, proti konci pa tak piše, ka se vidi, da je pozabo, ka je v začetki napisao. Siromak, je pač meo smolo. Tak se njemi je zgodilo kak se v nogokrat godi na zemli, da či ščejo ljudje kaj dobroga napraviti, pa si tudi hūdi dūh poleg dobroga svoj štunt postavi. Ne zamerite. cenjeni čtevci, či malo posvetimo v pisarije naši novi strankarov! Bomo vidli, kak strašne neistine znajo tej ljudje vkūp spraviti.

### Pravice ljudstva — hasek lastnoga žepa.

1. „Zato vsaki politikar drži svojo stranko za najboljšo, jedino dobro“. Istina! Samo, ka je med temi „vsaki“ tudi pisec sam. Samo to je pitanje, za koga jo drži najbogšo. Ali za ljudstvo, ali pa za lastni hasek, za lastni žep? Či za ljudstvo i se drži te stranke, jo širi i ljudi pridobivle za njo, potom je to odkritosrčno i lepo delo, či za svoj žep, je to skažljivost i grda sebičnost. Ta sebičnost je za to grda, ar se šče z zavūpanjom ljudstva prikopati do svoji osebnim haskov. Pri tom naj si gospodje, ki se zbirajo okoli nove stranke i so dablali jezerke pa iskali pri agr. reformi masne dobičke, pravim naj si tej gospodje svojo dūšno vest malo opitajo.

### Cerkvene pravice — šolske pravice — davki.

2. Politika Ljudske stranke „nam je porūšila naše stare cerkvene i šolske pravice ... nam je drugo ne prinesla, kak neznosne davke“. Dobro je, či de člankar mogeo dokazati, ka guči, potom sta Ljudska stranka i tudi gosp. poslanec Klekl obsodbe vredniva. Naj nam dokaže kda je Ljudska stranka podirala cerkvene i šolske pravice. I kda je to včinila? Ali je to včinila v državnoj zbornici? Mogoče je kda osnovala kakši zakon, šteri podira te pravice, ali pa je kda glasala za to, da naj se te pravice poderejo? Gospod pisec je dužen v svojoj dūšnoj vesti dokazati ljudem, ka po svojem poslanci, šteroga so si zvo-

lili, podirajo cerkvene pravice. Či toga ne včini, potom je lažlivec, ki ogrizavle drugoga, pa magari se drži pravičnoga. Naj nam tudi to pove, kda so g. poslanec Klekl konči zagovarjali rūšenje cerkveni pravice? Prosimo je, nove strankare, naj objavijo govore gospoda poslanca, štere so v imeni Ljudske stranke govorili pred poslanci v zbornici, kda se je šlo za crkv. zadeve. Prosimo naj objavijo govore drugi poslancov iste stranke, da si bomo ednok na očivesnom. Gospod pisec, te odgovor, objavo tej govorov nam ne smete ostati duži. (Odgovora pisec ne bo mogel dati, ar taki govorov ne bilo. Stavec.)

I davki, tej nesrečni davki! Štera je tista roka, ki je pisala 13 milijard na hrbet našega naroda, posebno na hrbet Slovenije! Što je zglasao to breme za ljudstvo. Tudi ti prosimo naj objavijo govore poslancov Ljudske stranke, kda so delali proti prevelkoi i krivičnoj obremenitvi z davki. Što je predložo davke, što je zglasao velko dačo? Jelibar da dve najmočnejšivi stranki, s šterimi nova stranka šče iti v življenje i smrt. Znano je tudi, da te neznosne davke izterjavlejo ljudje štere nastavlja radikalna vlada, ljudje, ki nosijo na prsaj sokolske znake, teda so vse nekaj drugoga, kak pristašje Ljudske stranke.

### Poganstvo.

Višek zasleplenosti i zagriženosti pa pokaže pisec članka tam, kde pravi, da je Kleklova stranka poganska stranka. (Ja, gospodje tam okoli nove stranke, čast vzeti i ošpotati človeka dobro znajo, ali dati to nevejo. Stavec.)

Pogan je tisti, ki skaže kakšemi stvarjenji božo čast, ki na mesto Boga moli sunce, mesec itd., ki si zmišlavle bogé pa je moli. Što more dokazati, da je Kleklova stranka ljudi nagovarjala, naj molijo kakše krive bogé, na pr.: molocha, šteroga so stari Semitje častili, ali bika apisa, ki je bio božanstvo stari Egipčanov? Mogoče pa je ta stranka kda v v državnoj zbornici predlagala, da se zozida kakšemi poganskom bogi svetišče? No pa naj bo. Pravimo tak kak pisec pravi, da je tisti pogan, ki zagovarja ropanje, zatiranje i laž. Pali ga prosimo, naj dokaže, kda je Kleklova stranka zagovarjala ropanje i zatiranje. Či toga nemre, te je znova lažlivec i po njegovoj naopačnoj opredelbi (definiciji) poganstva je on največši pogan.

Gospod pisec bi radi znali, kak se mora dokazati, da je kakša stranka na krivoj poti? To ide tak: Najprve vzemite njeni program pa dokažite, da je ne pravi. Či pa je program pravičen, potom pa dokažite, da je njeno delovanje ne takše kak program. Či pa toga ne zmorete, potom pa bodite rajši tiho, pa ne ogrizavlite i ne pišite tisto, ka dokazati nemre. „Si tacuisses, philosophus mansisses.“

## Občni potop.

Od lanskoga novembra nas drži trda roka boža.

Lani, meseca novembra, so se odprli nebeski žlebovje i od tistoga časa z vekšimi menšimi presledki skoro stalno se valajo zamazano-žuti valovje vode po miloj zemli naše Slov. Krajine.

Bregovje potokov ječijo od velkoga pritiska vode. Bledo, bežežasto lice kažejo trave, drevje, cvetice. Ceste so od vode razorane. Gnjili, plesnivi, na nikoj pride dosta pova. Pravična, mogočna roka drži gizdave človeške glave, i ponižne misli se rodijo v glavaj razmišljajočih.

Pitanja dobimo od vode, od pogibelnosti, od škode: odgovarjati pa moremo mi, ljudje, štere trdo drži močna roka boža.

... Kmet me je pelao na koleslini v Dolnjo Lendavo. Kraj ceste, to sem vido jaz in to lejko vidite vsi! — nega jarka Jarke je vzela človeča grabežljivost.

Vozki, s travov poraščeni trak nam kaže mesto nekdašnjega jarka. In ravno zato, ar nega jarka: po polji, po travnikaj teče deroča voda. Pijano se reži in glasno dere naprej po zabranjenoj poti in sproti vničuje dar in blagoslov boži, vničuje: travo krumpiše, kukorco, v križe spravljeno silje.

Človeška grabežljivost, greh, glasno kriči proti potniki. Pravi: „Tū je negda sveta — jarek bio! Te jarek je porasla trava. Travo je v arendo dala človeška nenasitnost in zato se je od dneva do dneva, od tjedna do tjedna, od meseca do meseca puno jarek. In zato nema strūge za deroče valove vode.

Tam pa, kda je v edni višini bivši jarek s cestov, — novi greh kriči proti nam: eden del jarka je vzeo človeški plūg.

Ludje dobri, bratje, slobodno je to? Greh in kraja je, če uničimo to, ka je — ne naše. Jarek pa je ne bio in tudi ne bode Petrov, Pavlov tudi ne! — jarek je naš, jarek je skupna last —

bi lejko pravo vseh občinarov. Zato pa pišemo, da tisto občinsko poglavarstvo in tisti gerenti, šteri ne branijo da bi občestne jarke naplavila voda, mīlo rečeno — uničujejo imetje vesi. Pravimo: zapravljajo, njuva dužnost pa bi bila, da občinsko imetje: branijo! Kaj bi pa pravili od grabljivcov in od grabežljivosti, štera že ceste orje in ceste kradne?!

Ludje dobri, trpeči in zmučeni od dvojnosti in vode, stopite na rob vaše ceste in ogledajte si cestne jarke. Vaše oči Vam povejo zakaj morete trpeti škodo, zakaj teče pri najmenšem dežči voda že po njivaj i zakaj bomo imeli po zimi od dneva do dneva menši falat krūja.

Vaše oči Vam povejo, da vtraglvost in grabežljivost cveteta po naši vesnicaj, kak negda sveta trnje in osit. I oči vam povejo tudi to, da sta vtraglvost in grabežljivost krivivi, či se voda nabira namesto v jarkaj pri cesti, na njivaj.

... Ogledajte si ceste in moste! I pitajte potom: Usmileni Bože, ka pa našemi narodi se več ne smili māra? Naš narod že zobston dobi kola? Ar inači ne bi smeli pokrivati do pol metra globoki žlaki naše ceste in ne bi smele samo dobra sreča držati mostove na svojem mestu.

Ceste so potrebne žile našega verstva. Brezi ceste nega prevoza. In če nega prevoza, no potem so ednako kvarni gospodje, meštri tržci in kmetje.

Narod pravi, naj se oblast skrbi za ceste. Dobro, podpišemo. Ali oblast zobston zapovida, ar v najnovjšem časi je navada, da narod občinske poglavare samo te boga, da se zapoved in kaštiga na edno pismo pišeta ...

In zato je tak, da nas bije bič božji, ar naša vtraglvost, naša grabljivost in naša nebogavnost so bič, šteri ne poka po hrbti oblasti, nego naš hrbet seka. Od lanskoga novembra naprej takorekoč vsaki den nas saga povodenj i mi itak ne razmimo, ka pravi na visiko zdignjena karajoča roka boža? Povoden, ali — poplava nam ne zadostuje za karanje? Ka pa čakamo, ka ščemo meti dobri ludje? Venda občni potop?

Ešče edna bolezen nas mantra: vse od politike čakamo. Što je za Petra vrgeo svojo kruglico, on za vsako nevolu od Petra terja vrastvo. Volivci Pavla pa od Pavla želejo meti vse, tudi ftiče mleko i podobna dugovajna. Je tak dobro? Ludje dobri pa smo pozabili, da občinske

ceste, jarke, nasipe ne delajo gospodje političari: nego roke občanov, roke naroda?

Oh, naj nas ne zapusti dobra pamet, ne čakajmo najtrdejši opomin: ne čakajmo bratje na — občni potop.

**Potnik iz Nedelice.**

## NEDELA.

po risalaj 12. Evangelij je spisao sv. Lūkač v 10. poglavji od 23. do 37. vrste. I Jezus je povedao: »Iđi i tūdi ti tak včini!«

Dve zapovedi, od šterivi govori denešnji evangelij, se imenujeta *poglavnitivi* zapovedi krščanske ljubezni. Poglavnitivi pa za to, ar na njima slo-nijo druge bože i cerkvene zapovedi. Lehko nekak zvršavle kakšo zapoved z gole, sühe pokorščine, pa to zvršavanje je čestokrat žmetno i nestanovitno. Le što iz ljubezni do Boga i bližnjega isto zvršavle, bo meo v tom veselje i stanovitnost.

Posebno pa, ka šče Kristus v priliki od smilenoga Samaritana povedati, je *dejanska* ljubezen do bližnjega. Vnogi ljudje mogoče resan čütijo v srci nekše čütenje ljubezni do bližnjega, pa to je ne zadosta. Takša ljubezen je navadno samo za nešterne ljudi, je ne prava, ar se ne nanaša na vse ljudi. Dejanska kršč. ljubezen do bližnjega ne sme nikoga izključiti, nikoga zavrčti. Zakaj ne? Zato ne, ar moremo bližnjega ljubiti ne samo za to, ka je mogoče naš dobrotnik, naš rojak itd. nego ga moremo ljubiti za to, ar je po podobi božoj stvorjeni i je njegov cio isti kak moj, oba sva brata v Kristusi, oba namenjeniva po istoj poti k Bogi v večno zveličanje. To pa so ne samo moji prijatelje, to je vsaki človik, naj bo stari ali mladi, naj mi je znani ali ne, naj je moje narodnosti ali ne.

Med Judi i Samaritanci je bilo, kda so si Samaritanci zozidali na gori Garizim svoj tempel i se tak versko ločili od Jeruzalema i Judov, vsikdar nasprotstvo. Zato je Jezus v priliki vzeo ravno Samaritana, da je tak pokazao, ka moramo ljubiti tūdi druge narodnosti, tūdi svoje nasprotnike. Kda trbe pokazati to ljubezen v dejanji te nesmimo nikaj drugo pitati kak to, ali je bližnji resan potreben pomoči i ali de njemi naša pomoč na duševni hasek, ali ne. Vse drugo mora te na stran.

Glavni pomén prilike pa je to, da bližnjemi z dejanjom pomagamo v nesreči. Levit pa duhoven sta toti pomilüvala nesrečnika, pa to čütenje je ne bila ljubezen, ar sta ne pomagala. Pravo ljubezen je samo Samaritan pokazao, ki je priskočo na pomoč. Po njegovom zgledi bi morali delati mi, delati vsi ljudje. Ne samo pomilüvati, nego iti z dejanjom na pomoč. Tolažiti žalostne, hraniti lačne, žedne napajati, betežnike obiskavati, bližnjega pravico zagovarjati i ešče druga telovna i duševna dela smilenja moramo skazüvati vsakomi bližnjemi. To je velka zapovid našega Gospoda, ki vsem i vsakomi pravi: »Iđi i tūdi tak včini!« najpre kak smileni Samaritan.

**Podpirajte**

**„NOVINE“!**

## Izjava.

Podpisani agrarni interesenti občine Dokležovje s pogledom na pisanje nove stranke v Lendavi, da prej g. Klekl samo za to delajo za Dokležance, ka bi kruglice dobili od nji, izjavlamo, da so g. poslanec Klekl, nikdar ne od nas pitali, kda smo ji kaj prosili, kakše stranke smo i kama kruglice mečemo. Niti neso prosili, da njim za njihovo delo kruglice damo. Zato je gorinavedeno pisanje laž i ogrizavanje.

Dokležovje, 2 avg. 1926.

Sledi 38 podpisov.

## POLITIČNI ZAPISKI.

### Inženeri za merjenje kulture.

V ednoj številki lendavski novin je nekši Jafetov sin zmero izobrazbo narodov v Jugoslaviji. Med drugim pravi, ka so Srbi slavski govoreči krščanski Turki. Ar gospod Jafetov zna kulturo meriti, ga prosimo naj nam dokaže to, ka pravi. Naj dokaže etnografično, kelko je pri Srbaj turskoga elementa. Dale naj dokaže, kelko navad i običajov so Srbi vzeli od Turkov. Naj pokaže tūdi, stere reči, štere narodne pesmi so Turki vrinili Srbom. Či toga ne včini, potom pač za njega valajo njegove lastne reči, da nema od toga niti »plavoga« (recte »bledoga«) dunsta.

**Vogrsko miselnost,** pravi neznan Jafetov sin, prej mamo Slovenci tekraj Müre. Ali mogoče šče s tem povedati, da smo slovenski govoreči Madjari? Naj si zapomni, da narod znamenuje troje: 1. da so ljudje kakšega naroda poprečno edne krvi. 2. da govori jezik, šteri je v svojoj zgradbi enoten i se jako loči od drugi. 3. da majo ljudje ednoga naroda iste navade. Zdej pa naj v tom trojnem pogledi, primerja nas v Slovenskoj Krajini z Madjari, s Horvati i s Slovenci onkraj Müre, pa te naj pove, šterim smo najbliže. Mogoče je pa — tūdi nikaj ne čüdnoga — da si je Jafetov sin pridobilo madjarsko miselnost, nego narod, priprosti narod, kde? Ali ne ve, da so v našoj krajini do najnovejšega časa bili štajerski vučitelje, Murkovič (v Beltinci), Kocuvan (Ižakovci), Horvat (v Odranci) itd. Da kaj maloga majo Madjari z nami vküpnoga, to je že resan. Je pa pitanje, šteri so od drugoga vzeli. Tū ne mislim državno-upravnih stvari, pač pa samo narodno blago, njegove navade, reči, pesmi, posebno pa jezik, šteroga rabi pri poljedelstvu. Je dokazano, da so to kulturo Madjari vzeli od nas. Svedočijo to reči za poljedelske stvari v madj. jeziki, to priznavlejo tūdi madjarski znanstveni krogi. Dr. Vargha Damjan profesor pravi v svojoj knjigi »Magyar iskola helyesírás szabályai«, da so Madjari slove (črke) vzeli od nas Slovincov. („... betűket a honfoglalás után a panoniai katolikus szlávoktól vették át.“ Slove pa ne visijo v zraki, nego z njimi pišejo ljudje svoje misli. Či so pa Madjari od nas vzeli slove, potom so tūdi to prevzeli. ka je bilo s slovami napisano, to se pravi naše misli, našo miselnost.

Ešče edno pitanje g. Mosoki. Ali prizna, da majo kniževni jeziki, i

to vsaki, v življenji naroda narečja (dialekte,) ali ne? Či ne pripozna, te z njim nemremo govoriti, či pa istini na lübo pripozna, potom naj pove, ali se severni Nemci v svojem narečji ne ločijo od južni Nemcov dosta bole, kak mi od Slovincov okraj Müre? Zakaj pa majo potom vküpn kniževni jezik, zakaj se majo za eden narod? Ali pa vogrski jezik nema narečja; Göcsei, Palóci és Székely. Pri vojakaj so se dostakrát eden ovoga niti razmeli ne. Pa zato nišče, ki ma pamet, nede pravo, da so na eden narod, da naj majo Székelyi svoj kniževni jezik. Zakaj pa g. Masok toga nešče pripoznati nam Slovincem?

**Nova najdba.** V šoli smo se včili, da se človeštvo deli v 5 plemen: 1. belo, ali kaukavško plemen, 2. mongolsko, ali žuto, 3. malajsko, ali črnkasto, 4. zamorsko, ali čarno i 5. indiansko, ali oljovo-rdečkasto pleme. Masok Jafetov pa je najšeo novo, zeleno pleme. Najbrž je hođo z Amundsenom na severni tečaj, pa je tom najšeo takše ljudi. V svojem spisi najmre guči od »zelenoga mladanca«. Na novo najdbo smo — »šegavi« (!)

## VOLITVE

**v zbornico za trgovino obrt pa industrijov Ljubljani.**

Ministrski svet je dao odredbo, da se morajo vršiti volitve v goripovedano zbornico. Kak se čüje, bodo volitve 22. sept. Ar dobrobiti i pravice naši obrtnikov i trgovcov v vno-gočem odvisijo od delovanja té zbornice, njeno delo pa od volitev, zato je potrebno, da znamo kak je zbornica sestavljena i kak morajo trgovci, obrtniki i industrijci voliti v njo svoje zastopnike.

Zbornica ma 3 odseke: trgovskoga, obrtnoga pa industrijskoga. V vsakom odseki so 4 kategorije i v vsakoj kategoriji štirje člani. Vsaki odsek ma v vsej štiraj kategorijaj 16 članov, vsa zbornica pa vsega vküper 48 članov.

### KATEGORIJE

so posebno važne za volitve. Volilci vsakoga odseka se delijo v 4 kategorije. Vsaka kategorija zvoli poleg 4 članov ešče 4 namestnike. Tej štirje članje morajo biti 1 iz Ljubljane, 1 iz ljubljanske oblasti 2 pa iz mariborske oblasti.

**Trgovci** majo pravico voliti v 1. kategorijo, či plačajo na leto konči 500 Din. pridobnine; v 2. kategorijo, či plačajo od 75 do 500 Din; v 3. kategorijo, či plačajo od 25 do 75 D i v 4. kategorijo, či plačajo od 25 Din. menje pridobnine.

**Obrtniki** volijo v 1. svojo kategorijo, či plačajo letno konči 70 Din; v 2. kategorijo, či plačajo od 35 do 70 Din; v 3. kategorijo, či plačajo od 15 do 30 Din. i v 4. kategorijo, či plačajo od 15 Din. menje pridobnine.

**Industrijci** (fabrikanti) volijo v 1. kategorijo, či plačajo na leto konči 6000 Din; v 2. kategorijo, či plačajo od 400 do 6000 Din; v 3. kategorijo, či plačajo od 150 do 400 Din. i v 4. kategorijo, či plačajo od 150 Din. menje.

Te kategorije si mora vsaki, ki ma volilno pravico, dobro zapomniti, ar se po tej voli. Drugoč več.

## Izjava.

V Prekmurji se je začnola gibanje, štero ide za tem, da bi spravilo našo „Slov. Krajino“ pod hrvatsko oblast i štero si prizadeva, da bi vničilo našo krščansko stranko „Kmečko zvezo“. Naproti tomi dvojeomi prizadevanji podpisani izjavlamo:

1. Prekmurje (Slov. Krajina) je bila vsigdar domovina Slovincov i njegovi prebivalci so se tūdi vsigdar čütili za Slovence, ne pa za Hrvate, čeravno so bili s Hrvati pod vogrskov oblastjov.

2. Bili smo, smo i vsigdar bomo verni pristaši krščanske „Slov. ljudske stranke“ (Kmečke zveze), ar smo osvedočeni, da je edino ona stranka, štera se trūdi za siromaški narod, njemi pomaga v nevolaj i dela za bogšo prihodnost Prekmurja.

3. Zavolo toga dvojega: 1) protestiramo, da bi se v Prekmurji vodila hrvatska politika na našo lastivno škodo i v škodo Slovenije; 2) novo „neodvisno“ stranko z vsov odločnostjov odklanjamo, ar je ta samo po lepih farizeuških rečaj za narod, istinsko pa majo voditelje za nas jako malo ali nikaj srca.

Gomilica, 8. aug. 1926.

Sledijo podpisi.

— GLASI —

### Murska Sobota.

— **Strela je vdarila** v nedelo okoli polsedme vöre v strelovod na törmi rim. kat. cerkvi. Škode je ne napravila nikše, čiravno je morala biti preci močna Križec na törmi se je nekaj časa sepata zibao.

— **Oj, poletne kratke noči!** Tak je zdehno pred kratkim eden „nobel“ gospod v M. Snboti. Zgodilo pa se je tak: Večer po »žmetnom« deli je malo preveč pogledno v kupico. V preci svetloj noči pa je siromak ne najšeo ključove lüknje na domači dveraj. Potom ga je mesec vodo, čiravno je mlad bio, pod nekše okno. Tam se je z oknom, ar se je ne štelo odpreti, skregao pa zbio, tak ka je ves krvavi bio. Kda pa je „junak“ vido, ka je krvavi, se je prestrašo i celo vulico zdranfao na pomoč. Pomoč je bila itaki kredi i »ponesrečenec« se je hitro ozdravo na duši i teli.

### Slovenska Krajina.

— **Velka povoden.** Komaj smo si malo oddehnoli po zadnjem dežčovji i se veselili lepoga vremena, da smo mogli snopje zvoziti, je že pali začela voda strašiti. Minočo nedelo i predidoči petek se je vlevalo z neba kak z vedra. Največ dežča je spadnola kre Müre pa po Nemškoj Avstriji, zato je ta druga povoden dosegnola najbole občine kre Müre i kre Dobra. Ledava je zdaj drugoč narasla, vöpoljala pa ne. Povoden je dosta škode napravila po poli i travnikaj kre Müre. Namesto lepe otave majo ljudje blaten rbüd.

— **Loterijska sreča.** Horvat Joži kovački vajenec na marofi v Rakičani, doma s Fokovec je nedavno kupo srečko državne loterije. Pred nekaj dnevi je bilo žrebanje i njegova srečka je zadela 40 jezer dinarov. Dečkeci želemo, da bi njemi ta izredna sreča hasnila v vsakšem pogledi.

— **Tišina.** V nedelo 22. avgusta napravi bogojanski orlovski odsek izlet na Tišino. Po svetoy meši nastopijo Orli, telovadci. Vse prijatele naše mladine vabimo, da pridejo na prireditiv.

— **Žizki.** Staroznana reč je, da so trlje pa mlaci puni prekosnic. Pri nas majo mlaci to navado, da eden ove v spaniej vlačijo z gümna. To isto se je zgodilo tudi s F. . . . vimi mlaci. V noči so je tovariši potegnoli s ponjavov vred z gümna. Kda so se prebūdili, so začüdeno gledali, ka se godi. Skrivna moč, štera je vlekla pa je že davno preminola.

— **Küpüjte srečke za loterijo Martinišča.**

— **Novo slovensko šolo** so dali zozidati naši rojaki v Bethlehemi v Ameriki. Posvetili so jo minoči mesec z velikimi slovesnostmi. Pred blagoslavljanjom je bila slovesna sveta meša, pri šteroj so bila navzoča društva naši rojakov v Ameriki. Zbiranje darov za novo šolo i zidanje so vodili vélečastiti g. Veren domačin iz M. Sobote. Tüdi nas v staroy domovini veseli, da se naši rojaki tak skrbijo za versko i slovensko izobrazbo svoje dece.

— **Za romanje k Materi milosti** i na kmečke dneve v Mariboru se je prijaviło precj ljudj. Mi pa se doma v dühi združimo z njimi i prosimo, da bi od obojega meli naši romarje dosta düševnoga i telovnoga haska.

## Država.

— **Krvavi napad bolgarski komitačov.** Pred kratkim je prišla pri Krivoj Palanki prek naše i bolgarske meje vekša četa bolgarskih komitačov. Na svojem pohodi so vmorili več naši državlanov. Naši orožniki i vojaki so je šteli zgrabiti i se je razvio med obojimi krvavi boj. V tom boji sta spadnola dva našiva vojaka i dva komita. Ar se takši napadi večkrat ponavljajo pri našoj južnoj meji, zato zdajšnja vlada šče z mirnov potjov i za stalno napraviti red na bolgarskoj meji.

— **Smešno lovino** so meli v vesi Sneberje na Kranjskom. Sin ednoga kmeta s te vesi je že duže hodo na železnico gortrgat vagone pa krast blago. I sebov je meo več pajdašov. Policajom se je posrečilo, da so zvedeli, što hodi na železnico krast. Lovili so ga, kda je z očom na njivaj delao. Šteo je vujti i je skočo v bližni potok i se pi grozo do glave. Glavo pa je porino v grmovje. Pa se njemi je ne posrečilo; morao je na svetlo. Potegnoli so ga z grma i odpelali na hladno.

— **Okrožni agrarni urad v Maribori,** Koroška cesta 19. nanzanja, da se bodo od zdaj uradne võre za stranke vršile izključno le vsako soboto od 8. do 11. predpodne. Okrajne i občinske oblasti se naprošajo, da to v dobro strank na primeren način razglasijo.

— **Katoličani v Belgradi.** V Belgradi se je broj katoličanov natelko povežo, da lejko izdajajo svoj tjedenski list „Glasnik“ Zato so tüdi mogli dati cerkev poveš. ti. Odbor za zidanje cerkve je vse potrebno včino, tak da delo lepo napreduje i bo to povekšavanje cerkvi do 1. sept. že gotovo. Za zvone majo 6000 D pripravljeni penez. Ustanovili so tüdi pred kratkim „tretjered“ sv. Frančiška. Priglasilo se je precj kotrig i možkih i žensk. Navuk za tretjerednike držijo O. Peter Vlašič, francižkan. Belgrajski krščaniki spoznavajo velki pomen tretjeg reda, zato bodo 700 letnice sv. smrti Franciškove slovesno svetili. Meseca maja so prezv. ap. nuncij msg. H. Pellegrinetti podelili 123 kotrigam sv. firmo Mala beogradska kat. občina se kak vidimo črstvo razvija v močno družbo, ki bo s svojim življenjom prekvasila javno miselnost.

— **Strašna nesreča** se je zgodila na železnici med postajami Laze pa Zalag blüzi Ljubljane. Od dežča premočena zemla se je poškalila z brega na brzovlak ravno, kda je vozo mimo z velkov hitrostjov. Zemla ešče ne bi bila tak nevarna, čiravno ka se je velka vnožina sünola na lokomotivo, nego potegnola je s sebov tüdi drevje. Veje se je zaplelo med potače i prednjiva sta s šinj skočila. Vlakovodja je ovarao nevarnost i včasi stavlaov vlak. Na mesti nesreče je vozo že počasi. To je bila sreča. Nesreča se je zgodila na mesti, kde se železnica zasükne na ovinek. Lokomotiva je skočila scela z šinj na malom mosteci, pod šterim vodi pod železnicov edna cesta i zletela kre mosta v globočino. Ar je vlak šo že počasi, se je drügam vagonom ne zgodilo nikaj. Ljudje, ki so bili odzaja v vlaki niti neso znali, ka se je zgodilo. Na lokomotivi je ednomi strlo v dvema mestoma ного, drüge človeče nesreče je ne bilo. Pač pa je na lokomotivi kvara za poldrügo milijon dinarov.

— **Najdeni ponesrečenec.** Pred kakšim poldrügam mesecom smo pisali, da se je v triglavski planinaj ponesrečo dr. Milko Lubec. Njegovo telo so najšli nedavno pastirje. Bile so že samo kosti. Te ostanke ponesrečenoga so odnesli v dolini ležečo ves, Krajsko goro i je tam z velkov paradov pokopali.

— **Brezalkoholna produkcija,** Ljubljana, Poljanski nasip 10. VI, pošle vsakomi naročntki »Novin« zanimivi cenik brezplačno. Pišite itaki po njega; nede Vam žao!

— **Zatukla sta svojo skrmjenko.** Blüzi Vojnika v ednoj vesi sta mela dva zakonska edno skrmjenko. Že večkrat sta jo nemišeno bila. Pred kratkim pa sta jo tak stukla, da je sirota skrvavela. Živinski možki i žena sta postavleniva na hladno, da tam premišlavleta svoje prevroče čemere.

— **Krao Alaksander krstni kuma.** Ednomi kmeti v Visokom

je žena porodila ošmoga sina. Oča je naproso krala za kuno. Krao je sprijeo, sam pa je k krsti ne mogeo priti, pač pa je poslal svojega zastopnika. Dete je dobilo ime svojega kraljevskoga kumo.

## Svet.

— **Istino je povedao i za njo mro. Trotzky,** bolševiški ravniteo na Rusoskom je meo ednok političen govor. Po govori je pozvao navzoče, naj povejo svoje težkoče i žele. Samo eden se je podstopo povedati svoje misli. S palicov v rokaj je stopo na zvišeni prostor, kde je stao Trotzky i pravo: „Tovariši, poglednite dobro to palico. Ona Vam pove zgodovino revolucije v našoj državi. Pred revolucijov so plemenitašje ravnali aržavo, štere kaže svetla gumba na zgornjem konci palice. Spica od spodi na palici pa kaže hüdodelce, šteri so preveč od spodi bili. V sredini smo pa bili mi delavci pa polodelci.“ Efimoff, tak je bilo delavci ime, je tühi postao i hitro obrno palico. „Po revoluciji“, je pravo dale, „pa je ravno naopak. Plemenitašje so prišli prenizko, hüdodelci pa previsiko. I vi pa mi? Tam smo, kde smo prle bili.“ — Prilika je bila dobra; nego delavec Efimoff je bi za to streljeni.

— **Küpüjte srečke za loterijo Martinišča.**

— **Preganjanje Matercerkvi v Meksiki** Boj med brezverskov vladov i katoličani ide naprej. Vlada šče na vsaki način, da bi zvršavali proticerkvene zakone, katoličani pa vodijo proti njoj gospodarski boj. Vlada razširjavle po sveti posebno v brezverski listaj, takše glasi, kak da bi ona nedužna bila i bi se njoj samo za to šlo, da zviši tiste zakone, ki naj bi ločili Matercerkev od države. V istini pa je zadeva inačiša. Tej zakoni ne ločijo Cerkvi od države, nego jo spravljajo pod državno oblast. Isti zakoni najpre določüjejo, da ma državna oblast pravico paziti na düšnopastirska mesta, da se morajo düšni pastirje pri njoj zglastiti i da smejo düšni pastirje samo z njenim dovolenjom opravlati svojo službo. To je očivesno, ka šče država zarobiti Cerkev. Posebno se namen vlade vidi s toga, da rekvirira vsa cerkvena imanja. Najpre Cerkev oropati, njoj vzeti vse vkraj, jo napraviti za siromaško, potom pa jo oropano ločiti od države. Meksika, či šče Cerkev ločiti od države, naj si vzeme zgled od Združeni držav v Severnoj Ameriki.

— **Plese so prepovedale** državne oblasti na slovenskom Goriškom, štero po vojni spada pod taljansko oblast. Ka pač moremo lepšega želeti svojim zatiranim bratom, kak to, da bodo trezni i gospodarsko šparavni!

— **Vročina na Kitajskom.** pri nas je poprek letos jako hladno i dežčevno leto. Vej je komaj par dnevov bilo tak topli, da se je bilo vredno iti kopat. Po drügi kraje, posebno pa v zhodnoj Aziji pa majo takšo vro-

čino, kakše ne pomlijo naskori. Zavolo velke vročine je tüdi močna šüša i razložni betegi so razširjeni, posebno kolera i sunčni bodljaji.

## Domača politika.

Dve velkivi falingi krivijo vlado, najpre, da se premalo brega za poplavlene kraje i premalo, da bi odpravila krivice, štere delajo vladni pristašje pri občinski volitvaj v Srbiji i Čnoj gori. Voditelje vladi nasprotni strank so prišli v Belgrad i so meli sejo. Na seji so določiti, da je finančni minister 18 milijonov ne porabo za büre pri Donavi, nego za nekaj drügo; nadale so tüdi doložali, da je vlada niti ne dala preiskati krvave dogodke v Čnoj gori, kde so radikali zavolo volitev 4 ljudj bujli. S pogledom na to vložijo voditelje vladi nasprotni strank v nar. skupščini interpelacijo, pri krali pa spomenico, v šteroj njemi razložijo nemarnost denešnje vlade.

Nekaj malo gibanja je prineslo v naše politično življenje spopad na bolgarskoj meji, od šteroga na drügom mesti pišemo. Pri tom spopadi je naša vlada pošteno zavozila. Morala bi itaki preiskati dogodke i krivca najti, potom pa iskati zadoščenje. Pa je zamüdila Bolgarija pa, čiravno so njeni državlani spomorili naše ljudj, je razglasila dogodek tak, ka svet misli, da je ona nedužna, naše oblasti pa so vse krive. Je pač tak: — ima vremena!

## Zdravstveni peberki.

**Nohtovje.** Odked ma človek nohte so nam prav po svoje včasi razložili babica. Po njihovom so prej nohtovje ostanke tiste obleke nedužnosti, štero sta mela Adam pa Eva pred prvim grehom. Pred grehom sta mela prviva stariša celo telo pokrito z nohti. Po grehi pa jima je Bog za kaštigo vzeo te obleč. Le na konci prstov je samo nihao človeki nohte v žalosten spomin na zapravleno blaženstvo. Dokač smo mali bili, smo radi poslušali to žalostno dogodbo i obetali babici, ka bomo vrli, da ne bi ešče to zgübili, ka nam je Bog nihao. Kda smo tistim letam odrasli, smo pač spoznali, da je Stvoriteo dao človeki nohte za to, da ga varjejo i napravijo kotrige, posebno roke priličnejše. Svojemi nameni pa bodo nohtje služili samo te, či bomo je primerno gojili.

**Na rokaj** gojimo nohte s tem, da je ohranimo čiste, je primerno obrezavlemo i trebimo. Istina, da kmet pri svojem vsakdnešnjem deli nemre meti vsikdar čistí nohtov, pa končibar te si je operimo, kda je mogoče za nekaj časa čiste obdržati. Operimo i strebimo si je večer, prle kak spat idemo. Z zamazanimi rokami itak ne vležimo nikdar. Pri vmivanji posebno na nohte gledajmo, da bodo čisti.

K ODAJI je v Martjanci 69. št. hiža, verstveno poslopje, 1 oral funduša in 1 oral travniak. — Cena se pozve pri laszniki KÉRESZTURY KÁLMÁNI.

Ravnokot tudi v nedelo, kda idemo k meši. Pa tudi in da večkrat. Človik že itak sam čuti, kak prijetno je, či si dočista roke i nohte zaperemo, znamenje, da nam je za zdravje potrebno. Zamazani nohet je jako nevaren. Pri malo j deci, štera z rokami zemlo rova i grabi, je nevarnost, da prinese z zamazanimi nohtami mala jajčeca od glist v nos, v vüsta stere počasi pridejo v želodec i se z nji zležejo gliste. Največ glistovi jajčec pride z zamazanimi nohtami v dete. Pa tudi pri starejši je nevarnost, da si s škrabanjom posebno po ranaj, zastropijo krv, či nemajo čisti nohtov.

Na nogaj tudi moramo gojiti nohte, či se ščemo ognoti v nogim bolečinam. Pri vojakaj se mi je to čüidno vidlo en čas, zakaj nam telkokrat gledajo nohte na nogaj, posebno či smc meli duge pohode na drugi den. V vojni pa sam sprobao, zakoj je bila tista velka skrb. Najmre nega hüjšega za dugo pot, kak z dugimi i zamazanimi nohtami obüti hoditi. Nohtovje se opirajo v črevlaj noga oboli, človik je ves nekši mrtev. Priprosti ljudje hodijo med tjednom bos, zato ne čütijo telko posledic neobrezani nohtov, le v nedelo so vse trüdni kda obüti od meše pridejo. Največkrat je tomi zrok da so pozabili nohte zrezati prle kak so se obüli. Dugi nohtovje pa poleg obolelosti škodijo tudi v tom pogledü, da prehitro preglodajo nogavice ali vnuče.

Nohte peremo z milom (žajfov) pa z keficov, štera je v te namen pripravljena. Či je potrebno, da šparamo indri, pri žajfi bi ne smeli šparati. Kefica se dobi kupiti po trgovinaj. Dosta močnejša pa je tista, štero si doma napravimo z žinja. Kefišče ne sme biti širše kak na dva prsta, tak ka 3 vrste kičečov pride v njo, duga pa na podlan. Nategnoti je najbogše s

kufernim drotom, šteri ne zrvavi i se lahko čistejša kefica obvarje. Zavolo čistosti je dobro, da se kičeči püstijo le 1 centimeter dugi. To ne košta nikaj drži pa leta i leta.

### Cene:

Zrnje: 100 kg. (metecent) pšenice 280 Din., žita 210 Din., ovsa 180 Din. kukarice 180 Din., ječmena 215 Din., hajdine 260 Din., prosa 215 Din. Živina: Govenska v Ljubljani kg. 7-50-8 Din., teoci 9-10 Din., svinje 12-13 Din. Krma: Sena 60-70 Din., slame 40-60 Din. metercent.

### Borza:

1 Dolar 56 Din 40 par, Schiling 8 D., Čehoslovaška krona 1 D. 67 p., Nemška zlata marka 13 D. 53 p., Francoski frank 1 D. 70 p., Švicarski frank 10 D. 96 Taljanska lira 1 Din. 90 par.

### Mali oglasi.

SÜHE GOBE! GRBANJE! Kúpujem vsigdar po najvišoj cenü. Zapomnite si i odavajte grbanje vsikdar v trgovini FRANC SENCAR Lotmerk

### K odaji

je lehkü konjski koleslin, v dobrom stanji po nizkoj cenü i s proste roke pri KOLOŠA MARTINI Bogojina.

Z bogše hiže mladenc se za **vučenca (inaša)**

gori vzeme v PREKMURSKI TISKARNI v Murški Soboti.

### Trgovski vučenec

(inaš), močen, zdrav i zaneslivi najraj iz Slov. Krajine se sprime trgovini ANTON KOROŠEC Gornja Radgona,

### Samostalno podporno društvo „SVETI KRIŽ“ v Chicagi Ill.

je jako dobro za prekmurske Slovence i Slovenke. V društvo se sprejmejo moški od 16. do 50., ženske pa od 16. do 45. leta. Vstopnina eden dolar pri sprejemi v društvo, mesečna plačila za društvo eden dolar. Za to plačilo dobi vsaka kotruga ob priliki betegeta vsaki den eden dolar podpore, za smrtino pa 500 dolarov. Kotrig ma 215, gotovščine 8000 dol. Seje se vršijo vsako drugo nedelo v meseci popoldne ob treh na No 1802 S. Racine Ave.

Odborniki so: predsed.: Štefan Ros, prodpreds.: Ignac Krapec, nadzorni predsed.: Martin Kelenc tajnik: Štefan Hozjan, podtajnik: Martin Horvat, blagajnik: Štefan Jakšič, paziteo betežnih: Mihael Gjörök, računovoditela: Matjaš Gruškovnjak i Jožef Čurič, paziteo društva: Štefan Vučko, vratar: Ivan Černjavič.

Naročnina ino oglasi se sprejema-jo za „Novine“ pri

I. HAHN trgovina s papirjem, s pisarniškami in šolskimi potrebščinami. Prekmurska tiskarna v Murški Soboti.	ERDÖSI BARNABAŠ trgovci z papirrom igračami v Murški Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.
--	---

### Dve novivi senji

je dobila črensovská občina. PRVO živinsko i kramarsko je 20. oktobra, DRÜGO samo živinsko pa je 14. marca. Poleg toga, ta starivi senji obdržanivi kak dozday v ponedlek po sprotolešnoj i jesenskoj križoskoj nedeli. Senja v Črensovci se sama priporočajo.

OČB. ODBOR.

### K ODAJI JE

70 hektolitrov 3 pa pol gradov močnoga beloga i rdečega vina; liter po 5 i pol dinara. — Zvedi se pri ERDÖSSI BARNABAŠI trgovina s papirjem i igračami v Murški Soboti.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da bom imel že za prihodnjo šolsko leto v zalogi

**šolske knjige**  
za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri večjem naročilu. Priporočam se

**I. HAHN**

trgovina s papirjem in knjigami  
v MURSKI SOBOTI.

## KMEČKA POSOJILNICA

v MURSKI SOBOTI

r. z. z n. z. uradüje vsako nedelo.

Obrestüje hranilne vloge po 8%<sub>0</sub>. Kmečki penezi naj se vložijo v kmečko posojilnico naj služijo kmečkomi ljudstvi.

## SLOVENSKA BANKA PODR. LJUTOMER

naznanja, da je dne 30. junija 1926. predala svoje posle Obrtni banki podr. v Ljutomeru ter ta zavod najtopleje priporoča.

## OBRTNA BANKA PODR. LJUTOMER

naznanja, da se je dne 30. junija 1926. združila s podružnicov

## SLOVENSKE BANKE V LJUTOMERU

ter se priporoča za izvrševanje vseh bančnih poslov.